

9 errores de inversión que debería evitar en 2016

Si tiene 350.000 € para invertir, no dude en descargar sin coste alguno la guía "9 maneras de evitar errores a la hora de invertir", publicada por la empresa consultora de inversiones de Ken Fisher, asesor financiero y columnista de la prestigiosa revista *Forbes*.

FISHER INVESTMENTS ESPAÑA™

Para descargar nuestra guía haga clic aquí

Hemeroteca | Suscríbete

Clasificados

Domingo, 03 julio 2016

Cartelera

TV

Tráfico

Francesc J. Her

Valencia 27 / 23°

Castelló 29 / 22°

Alicante 31 / 22°

Menú

C.Valenciana Más noticias Deportes Economía Opinión Cultura Ocio Vida y Estilo Participación Multimedia

Suscriptor

MULTIFUNCIÓN + GESTOR DOCUMENTAL

Levante-EMV » En Domingo

Suscriptor

Tafaneries

Un comte socialista i adúlter

Una experiència valenciana de socialisme utòpic

03.07.2016 | 04:15

L'alqueria blanca. La popular sèrie de televisió fou rodada parcialment a la Colònia de Santa Eulàlia (Alt Vinalopó), un projecte de «socialisme utòpic» de l'aristòcrata Antonio Saavedra.

FRANCESC J. HERNÁNDEZ Antonio de Padua Federico Saavedra Rodríguez de Guerra fou el desè comte de l'Alcúdia i Xestalgar i baró d'Albalat. Va nàixer el 1857 i heretà el palau familiar, que es trobava a l'actual plaça de Tetuán, cantonada amb el carrer Jovellanos, de València, deprés anomenat dels Moróder. Durant la Guerra Civil, **Largo Caballero** traslladà el Govern de la República a València i el palau albergà el ministeri d'Hisenda. El palau fou enderrocat i el 1965 es va construir l'edifici Moróder de l'arquitecte **Miguel Fisac**.

Un comte socialista i adúlter

Saavedra va contraure matrimoni amb una altra noble també de llarg nom: **María de la Concepción Fontes Sánchez de Teruel y Álvarez de Toledo**. Concepción havia nascut també el 1857, fou neta del marquès de Torre Pacheco, que també tenia palau a Múrcia. La parella, de «linajudo abolengo», com es deia a la premsa, tingué quatre fills: **María de la Encarnación**, **Antonio de Padua**, **Luis Gonzaga** i **Joaquina**. La genealogista **Pilar Marés** ha documentat recentment la història de la família, amb la qual està emparentada.

Cap a la fi del segle XIX, Antonio Saavedra albirà un projecte singular. Potser inspirant-se en les idees del socialisme utòpic, com ara les utopies anomenades «falansteris» de **Fourier**, en les colònies tèxtils de Catalunya o, tal vegada, en la construcció el 1877 del «Famillisteri» de Guisse (França), promogut per **Jean Baptiste Godin** (que a hores d'ara pertany a l'organització del Tour de France), tingué l'ocurrència de fer una hisenda obrera autosuficient: la Colònia de Santa Eulàlia.

El comte aconseguí unes finques que ocupaven en total 138 hectàrees a Saix i 68 a Villena. La ubicació era òptima: a la vora del riu Vinalopó (del qual podia obtenir 20 litres per segon a perpetuïtat), junt al ferrocarril (que hi havia arribat el 1858) i relativament pròxima a la mar i a València. Seguint la idea del comte, feren un projecte i començaren les construccions el 1887. Quan finalitzaren, el 1898, la Colònia de Santa Eulàlia incloïa: un petit palau, una casa per als administradors, una ermita anterior amb un campanar, casa per al retor, habitatges per a les famílies, casa per a la mestra, un alberg, un teatre, un petit hospital, un economat, un forn pastador, un celler, dos safareigs, vuit cases de conreu, cavallerisses, cotxeres, pallars, gallineries, colomers i corral. També tenia una fàbrica de farina, una fàbrica d'alcohols i una fàbrica de cognac, aquestes dues amb aparells de destil·lació i dipòsits, una fàbrica d'oli.

Sembla que la construcció de la Colònia deixà prou exhaurides les arques del comte, per la qual cosa hagué de constituir una societat amb **Mariano Bertodano Roncali**, primogènit dels vescomtes d'Alzira, que posseïa el palau d'Eguarás a Tarassona. Mariano havia contret matrimoni amb **María Avial Peña**, que havia heretat la fortuna de son pare, un ric indià anomenat **José Avial Llorens**. María disposava d'uns vuit milions de pessetes. Mariano i María visqueren algun temps a la Colònia Santa Eulàlia. El problema fou que Antonio i María encetaren relacions adúlteres. Quan es constituí la societat «Saavedra y Bertodano», María tenia uns 34 anys i Antonio en tenia 9 més. La seua relació va fer que les dues parelles se separaren i que Mariano denunciara l'adulteri, que en aquella època era delictu, davant la justícia. Quan se trencà la convivència entre Antonio i la seua dona, Concepción, els

NUEVO JAGUAR F-PACE YA PUEDES PROBAR EL F-PACE. NO TE VASA QUERER BAJAR.

PRUEBALO >

CONSUMOS Y CONDICIONES EN JAGUARES

Suscriptor | En Domingo

Contenido exclusivo para suscriptores digitales

Cuarenta años de lucha vecinal

Cuarenta años de lucha vecinal

La Federación de Asociaciones de Vecinos cumple cuarenta años y reivindica sus logros ante quienes...

Los vencedores vencidos

Podemos y C's han perdido cerca de un millón y medio de votos respecto a diciembre, pero los...

Acequias: el corazón y las arterias de l'Horta

El entramado de canalizaciones iniciado en la Edad Media hizo posible el desarrollo de un nuevo...

Mari: «Los partidos emergentes han venido para quedarse»

Y ¿qué dicen desde los partidos que han protagonizado esta campaña? Alexis Mari, portavoz de...

Ballester: «No es una burbuja ni un cabreo momentáneo»

«La pérdida de espacios hegemónicos de los partidos clásicos no es tan acelerada como...

Todas las noticias de En Domingo

fills majors foren inscrits al padró municipal de Saix (la menuda ho fou quan finalitzà els seus estudis en un exclusiu col·legi de Madrid). La raó és que passaven temporades a la Colònia, ajudant el pare. La mare no hi va tornar i va romandre al seu palau de València.

El gener de 1911 començà el judici per la causa d'adulteri a l'Audiència d'Alacant. Antonio i Maria s'enfrontaren a una petició de quatre anys de presó. Al mateix temps, Maria presentà una demanda de divorci davant la cúria de Múrcia, al·legant maltractaments per part de Mariano. El judici fou tot un esdeveniment social, tant perquè es jutjava aristòcrates, com per la quantitat de personatges que participaren com a testimonis. Antonio presentà 22 testimonis de descàrrec i Maria 62; l'acusació en presentà 35. La premsa destacà que, entre els testimonis, hi havia un duc, tres marquesos, un comte i, fins i tot, el bisbe de Madrid-Alcalà, que va declarar per escrit. Fins i tot, els processats demanaren que declararen **Antonio Maura** i **Eduardo Dato**, però la sala no accedí a la petició. El tribunal tingué deferències amb la parella: canvia la banqueta d'acusats per dos cadires de reixeta i declarà el judici a porta tancada, per la qual cosa no sabem els detalls de les declaracions. Antonio i Maria foren condemnats a tres anys, sis mesos i vint-i-un dies de presó, que no sembla que compliren. Tal vegada la sentència fou recorreguda o conmutada la pena, o és possible que no es complira per la mort de Mariano el 1912.

Antonio i Concepción, separats com estaven, evitaren juntar-se en els matrimonis dels seus fills. Així, a la boda de Joaquina, celebrada el 1911, assistí la mare, mentre que a la boda del fill, Antonio de Padua i Luis Gonzaga, estigué present el pare. La primera se celebrà a Barcelona, però la segona tingué lloc a la mateixa Colònia de Santa Eulàlia, el juny de 1915. La cerimònia fou oficiada pel bisbe valencià **Juan Bautista Benlloch Vivó**, que temps després arribaria a cardenal. No deixa de sorprendre que l'eclesiàstic es desplaçara a l'Alt Vinalopó i oficiara la cerimònia, tot atenent a la situació d'adulteri palés, en la qual havia viscut el fundador de la colònia i per la qual havia estat condemnat.

Antonio Saavedra morí el 1925 a la Colònia que havia fundat. La seua dona, María de la Concepción, morí a València el juny de 1936. Poques setmanes després ho va fer el seu fill Antonio de Padua, que havia heretat els títols de comte de l'Alcúdia i Xestalgar i baró d'Albalat de Segart. Fou detés i afusellat la nit del 21 al 22 de setembre del 1936, en una carretera entre Sant Celoni i Granollers. Fou soterrat a la fossa comuna del cementiri.

En alguns articles es comenta que María Avial Peña va morir a Madrid, demanant almoïna al metro, perquè havien fallit els seus quatre fills. Certament **María Josefa**, havia mort el 1920, però no sembla que fora el cas d'**Ignacio Bertodano Avial**, que sobrevisqué a la mare i heretà el títol de vescomte d'Alzira. Ignacio morí el 1935. Abans de la Guerra Civil, els bancs executaren les hipoteques sobre la Colònia de Santa Eulàlia, que ja havia entrat en decadència.

Compartir en Facebook

Compartir en Twitter

Temas relacionados: Antonio de Padua Federico Saavedra Rodríguez de Guerra Comte Moróder Xestalgar

Publicidad

Comentarios

Realizando un comentario acepta las [Normas de Participación](#) y la [Política de Privacidad](#)

fjhernan

¿Quieres cambiar tu avatar?

Comentar

PIVE DAYS

SIN ENTRADA

DESCÚBRELO

Levante
EL MERCANTIL VALENCIANO
[Mapa web](#)

C. Valenciana

Valencia
El tiempo
Transportes en Valencia
Tráfico en Valencia
Cartelera de cine
Fallas
Servicios

Clasificados

tucasa.com
Iberpisos
Iberanuncio
Ibercoches
Iberempleo
Anuncios breves
Cambalache

Especiales

Lotería Navidad
Lotería el Niño
Fórmula 1
Premios Cine
Premios Globos de Oro
Elecciones Generales
Resultados Elecciones

levante-emv.com

Contacto
Atención al lector
Conózcenos
Localización
Club Diario Levante
Política Medioambiental
Aviso legal
Política de cookies

Publicidad

Publicidad

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica

Otras webs del Grupo Editorial Prensa Ibérica
Diari de Girona | Diari de Ibiza | Diari de Mallorca | Empordà | Faro de Vigo | Información | La Opinión A Coruña | La Opinión de Málaga | La Opinión de Murcia | La Opinión de Tenerife | La Opinión de Zamora | La Provincia | La Nueva España | Levante-EMV | Mallorca Zeitung | Regió 7 | Superdeporte | The Adelaide Review | 97.7 La Radio | Euroresidentes | Lotería Navidad | Premios Cine

Comprar Carteles Antiguos

Compra, Venta y Subasta Online.
Miles de Carteles de Coleccionistas

¿Y si te hacemos una
OFERTA ÚNICA POR SER TÚ?

DESCÚBRELO

Cuponísimo

ANTES 25€ -41% 14,90€

Clinica Elvira Claramunt

Sesión de fisioterapia

Más ofertas en cuponismo.levante-emv.com

COMPRAR
CARTELES
ANTIGUOS

todocoleccion.net

Ferias, Publicitarios, Festejos.
Semana Santa, Circos, Fiestas.

